

NIR

Nordiskt
Immateriellt
Rättsskydd

2018

Var först med att få information om kommande artiklar och rättsfallsbevakning

Prenumerera på innehållsförteckningar för Nordiskt Immateriellt Rättsskydd och få informationen först av alla – redan när tidskriften sänds till tryck. Normalt minst tre veckor före utgivning.

www.subskription.se/nyhetsbrev

Innehåll (CONTENTS)

- 3 **Redaktören**
- 5 **Kontrakt- og immaterialretlig konkurrence ved krænkelse af vilkår i licensaftaler om immaterialretligheder**
THE CHOICE BETWEEN CONTRACT AND IPR BASED ACTIONS REGARDING VIOLATIONS OF TERMS IN LICENSING AGREEMENTS CONCERNING IPR
Af professor, dr.jur., ph.d. Jens Schovsbo og professor, dr.jur., ph.d. Thomas Riis
- 22 **Copyright and Circus**
By LL.D. Anette Alén-Savikko
- 47 **The Challenges of the Copyright Protection of Graphic User Interfaces**
By LL.D. Ulla-Maija Mylly
- 70 **Decentralization of production and industrial property rights: The example of 3D printing**
By LL.D. Anette Alén-Savikko, Prof. Taina Pihlajarinne, D.Sc. (Tech), LL.D, D.Sc. Jürgen Poesche, Prof. Ilkka Kauranen and Dr. Timo Nyberg
- 88 **”Sum av viten” som rettslig vernet bedriftshemmelighet**
“THE WHOLE PACKAGE” AS A LEGALLY PROTECTED TRADE SECRET
Av advokat Espen Sandvik
- 109 **Den internationella immaterialrättsliga utvecklingen under andra halvåret 2017**
THE INTERNATIONAL DEVELOPMENT OF IP LAW DURING THE SECOND PART OF 2017
Av Henry Olsson
- 122 **Patent- och registreringsverket och upphovsrätten**
THE SWEDISH PATENT AND REGISTRATION OFFICE AND COPYRIGHT
Av Christian Nilsson

125 Debatt
DEBATE

125 Besvärskammarna vid EPO – uppfyller ledamöternas villkor artikel 6 Europeiska konventionen om mänskliga rättigheter och grundläggande friheter?

THE BOARDS OF APPEAL OF THE EPO – DO THE CONDITIONS FOR THEIR MEMBERS MEET THE REQUIREMENTS OF ARTICLE 6 OF THE EUROPEAN CONVENTION ON HUMAN RIGHTS?

Av Jur. dr. Catarina Holtz

131 Ur svensk rättspraxis
SWEDISH CASE LAW

137 Varumärkesrättsliga prejudikat: En kommentar till Länsförsäkringar-avgörandet

TRADEMARK PRECEDENTS: A COMMENT ON THE LÄNSFÖRSÄKRINGAR CASE

Av docent Stojan Arnerstål

Redaktören

Min första kontakt med NIR var i samband med att jag författade mitt examensarbete vid juristprogrammet för drygt tio år sedan, en uppsats som senare kom att ligga till grund för min första artikel i NIR. Även om den artikeln¹ kanske inte hör till det innehåll som jag i första hand skulle vilja visa upp ur tidskriftens åttiofemåriga skattkammare – samtliga häften sedan 1932 finns att tillgå i fulltext via www.nir.nu – har den bidragit till att ge mig ett starkt engagemang för tidskriften.²

NIR är den ledande immaterialrättsliga tidskriften i Norden och tidskriftens huvudmän är föreningarna för industriellt rättsskydd respektive upphovsrätt i de nordiska länderna. Tidskriften håller sig med ett förstklassigt redaktionsråd och väl etablerade landsredaktörer.³ NIR har sedan 2012 rutiner för s.k. peer review.⁴ Tidskriftens höga kvalitet får erkännande genom höga poäng i internationella rankingar.

1932 utkom NIR:s första häfte. I redaktionsanmälan framhölls det industriella rättsskyddets ökande betydelse samt dess dubbla anknytning till både rätt och teknik.⁵ NIR förutsågs fylla funktionen av "en tidskrift, som icke är ensidigt anknyten vare sig till teknikerna eller till juristerna. Här föreligger ett starkt behov av samverkan och förståelse mellan dessa båda grupper, vilket tidskriften hoppas kunna fylla. Den är avsedd att utgöra ett forum, där det praktiska livets och de tekniska synpunkternas män skola under utbyte av erfarenheter och meningar kunna möta dem, som ha att utforma, bearbeta och tillämpa rättsreglerna på detta område." Redaktionen avsåg inte att begränsa sig till Norden utan även följa den internationella utvecklingen. Från år 1949 blev NIR organ för hela det immateriella rättsskyddet.⁶ Den ursprungliga programförklaringen utgör fortfarande grunden för tidskriften verksamhet. Med en ökad europeisering av det immateriella rättsskyddet utgör NIR ett givet primärt forum för kunskapsspridning och debatt om sådana frågor i Norden.

Som chefredaktör är det min ambition att utveckla den viktiga nordiska plattform för immaterialrätten som mina företrädare har etablerat. I samråd med NIR:s redaktionsråd, landsredaktörer och *Stephan Carlsson* vid eddy.se avser jag

¹ Axhamn i NIR 2006 s. 280 ff.

² Jfr Nordells redaktionsanmälan i NIR 1998 s. 1.

³ Redaktionen utgörs av professor Niklas Bruun (Helsingfors, ordförande), professor Jens Schovsbo (Köbenhavn), professor Ole-Andreaas Rognstad (Oslo), professor Jan Rosén (Stockholm) och advokat Per Josefsson (Stockholm). Landsredaktörer är docent, jur. dr Stojan Arnerstål (Uppsala), Förstemanuensis, Dr. Harald Irgens-Jensen (Oslo), Dr.Sc.(Econ.) Pia Björkwall (Finland), professor Thomas Riis (Köbenhavn) och professor Eiríkur Tómasson (Reykjavik).

⁴ Se Nordell i NIR 2012 s. 1 ff.

genomföra vissa (mindre) förändringar av tidskriftens struktur och innehåll. Syftet är att anpassa NIR till omvärldens förändringar.

Ett exempel på en (nygammal) nydaning är att det oftare kommer att ges ut temanummer.⁷ Redan i år kommer ett nummer att fokusera på skilda aspekter av skydd för företagshemligheter. Vidare är avsikten att utveckla avsnitt med redogörelser för rättsfall, bl.a. inom ramen för en utveckling av NIR:s digitala plattform under ledning av den nytillträdde webbredaktören *Linnea Harnesk*. Det handlar exempelvis om att publicera material på www.nir.nu som inte trycks i häftena, som t.ex. nyhetsbevakning, kortfattade rättsfallsöversikter m.m., men även nischbetonad information och material som kanske främst riktar sig till en begränsad krets. Särskilt NIR:s rättsfallskommentarer har haft stor betydelse för det nära samspel mellan forskning och praktik som kännetecknat tidskriften. En särskild plattform för den här typen av publicering kommer att byggas upp i samarbete med eddy.se, så att den kan modereras av såväl webbredaktören som landsredaktörerna.

Från och med detta häfte kommer NIR återgå till en årlig utgivning om fyra häften, men med en bibehållen årlig volym omfattande cirka 600 sidor. Som nämnts utvecklas samtidigt NIR:s databas och tidskriftens närvaro på nätet. Målsättningen är givetvis att bevara den höga kvalitet som har kännetecknat tidskriften. Dessutom ska läsaren känna sig hemma i sin NIR.

NIR har nått framgång som en nordisk tidskrift och som ett nordiskt samarbete. En prioriterad uppgift för framtiden är därför att ytterligare aktivera redaktionsrådet vad gäller ackvisition av nytt material, men även för marknadsföring, kontaktskapande och gemensamma projekt.

Som nytillträdde chefredaktör vill jag avslutningsvis ta tillfället i akt att tacka min närmaste föregångare, professor *Per Jonas Nordell*. Per Jonas har varit NIR:s chefredaktör alltsedan *Torsten Halén* avslutade sin redaktörstid 1998.⁸ Per Jonas har alltså givit ut 20 årgångar av NIR, omfattande total 113 häften. Under dessa år har NIR inte endast vuxit i volym utan också ytterligare utvecklats som det grundläggande organet för immaterialrätt i Norden. Marknadspositionen är resultatet av tjugo års excellent redaktörskap. Jag känner mig hedrad över att få ta över som chefredaktör och ser med ödmjukhet fram emot att bygga vidare på Per Jonas arbete.

Johan Axhamn

Kontrakt- og immaterialretlig konkurrence ved krænkelse af vilkår i licensaftaler om immaterialretligheder*

*Af professor, dr.jur., ph.d. Jens Schovsbo og professor, dr.jur., ph.d. Thomas Riis***

1. Indledning

Hvis et vilkår i en licensaftale angående udnyttelsen af en immaterialrettighed misligholdes, er det utvivlsomt, at licensgiver – som i det følgende forudsættes at være indehaver af de immaterialretlige rettigheder (rettighedshaver) – kan gøre kontraktrettens almindelige misligholdelsesbeføjelser gældende over for sin kontraktpart (dvs. licenstag). Det giver heller ikke anledning til tvivl, at disse sanktioner er begrænset til at angå forholdet mellem parterne, at erstatningen kan opgøres efter reglerne om positiv opfyldelsesinteresse, eller at f.eks. værneting kan fastlægges efter reglerne om kontraktkrænkelser.

Licensaftaler adskiller sig imidlertid fra de fleste andre aftaleforhold ved, at deres genstand – eneretten – er lovhjemlet, og at der i lovgivningen er givet rettighedshaveren diverse retshåndhævelsesmidler; bl.a. en eneret med virkning *erga omnes*, særlige regler om kompensation (bl.a. om et rimeligt vederlag) og særlige værnetingsregler.

Der består således et dobbelt retligt spor mellem licensgiver og licenstag; parternes lov (aftalen) og den legale eneret. De to spor kan nogle gange overlappe i den forstand, at de begge tilbyder licensgiver et grundlag for et retligt krav. Det har været den almindelige opfattelse i bl.a. dansk ret, at licensgiver i en sådan situation normalt har *valgfrihed* mellem de to veje.

Vi vil i det følgende sætte spørgsmålstegn ved, om udgangspunktet om valgfrihed også bør gælde for valget mellem kontrakt- eller immaterialretlig virkning, fordi konsekvenserne af at tillade licensgiver at vælge at gøre immaterialretten frem for kontraktretten gældende er så særegne og betydelige, at forudsætningserne for udgangspunktet om valgfrihed brister. Vores principielle spørgsmål for det følgende er således: Kan der opstilles/fastholdes en regel, der gælder inden for det immaterialretlige område om, at konkurrencespørgsmålet i forhold kon-

* Artiklen er faggransket (peer review).

** Begge Center for Informations- og Innovationsret (CHIR), Københavns Universitet. Tak til